מעריבnrg

נדרשת יוזמה ישראלית

המפלה הדיפלומטית אינה צריכה לרפות את ידינו כי או שיהיה פתרון של שתי מדינות לשני העמים, או שלא יהיה כאן שום דבר רלוונטי ונהפוך למדינה פלסטינית-יהודית, מאוסה עלינו ועל העולם

גלעד שר | 13:61 2102/11/92

לא הספקנו להתבסם מהמבצע בעזה, והנה מפלה מדינית שנוחתת עלינו בסיומו של קרב-מאסף דיפלומטי מבולבל. והרי היה ידוע לכל זה שנה ויותר שמחמוד עבאס (אבו מאזן) חותר לשדרוג מעמד הפלסטינים באו"ם.

בזירה הבינלאומית ממשלת נתניהו פעלה לרוב כממשלה נגררת, נעדרת יוזמה ותקווה. בשעות אלה נרשמת אחת התוצאות של היעדר מדיניות ושל דבקות עיקשת בסטטוס-קוו. אמת, הפנייה הפלסטינית לאו"ם סותרת את הסכמי אוסלו, ואת העיקרון שעל-פיו כל סוגיות הליבה בסכסוך ייפתרו במשא-ומתן. אמת, החלטת העצרת טומנת בחובה איומים נוספים לישראל, בזירה המשפטית והמדינית, והיא צפויה לפגוע קשות בלגיטימציה הבינלאומית שלה. אמת, עבאס מעולם לא הכין את עמו לשלום, ונהג הלכה-למעשה כסרבן הידברות.

אך במקום לבכות על כל אלה, זה הזמן ליוזמה מדינית שקולה. הסכסוך הישראלי-פלסטיני אינו מכת-גורל, והמפלה הדיפלומטית אינה צריכה לרפות את ידינו, ובלבד שנדע לאן פנינו. הבה נגדיר מחדש את החזון שלנו, כי התרחקנו ממגילת העצמאות מרחק רב: זה החזון הציוני של בית לאומי לעם היהודי במדינתו הדמוקרטית. הוא מכתיב פתרון מדיני לסכסוך הישראלי-פלסטיני. כי או שיהיה פתרון של שתי מדינות לשני העמים, או שלא יהיה כאן שום דבר רלוונטי לרוב אזרחי המדינה, ונהפוך למדינה בלתי שוויונית או למדינה פלסטינית-יהודית, מאוסה עלינו ועל עמי העולם.

וכדי להבטיח מדינה יהודית ודמוקרטית בגבולות בטוחים, חייבים להיפרד מהפלסטינים. בשלושים השנים האחרונות, חמישה ראשי ממשלה ניסו כמיטב יכולתם, איש איש על פי כוחו ומניעיו, והנסיבות שבהן פעל, לשנות את המציאות לטובת ישראל: בגין, בהסכם השלום עם מצרים, רבין בהסכם אוסלו ובהסכם השלום עם ירדן, ברק בקמפ דיוויד, שרון בהתנתקות ואולמרט באנאפוליס.

בקווים כלליים, המתווה להסדר מדיני ידוע מזה כתריסר שנים, מאז ימי הנשיא קלינטון. ככל שהזמן עובר, מתרחקת מאיתנו האפשרות לפתרון מעשי של סוגיות הליבה בסכסוך בין שני העמים – ירושלים, פליטים, גבולות, ביטחון. התמורות הדרמטיות בעולם הערבי, ההקצנה, התגרענות איראן, ועליית האיסלאם הפוליטי סביבנו אינם מקלים על המצב.

טובת ישראל מחייבת לפעול לחידוש המשא-ומתן עם הפלסטינים. על הממשלה לחדש את ההידברות, במטרה להגיע לכל הפחות להסדר ביניים חדש על גבולות, ביטחון וכלכלה, העשוי לקרב אותנו למציאות של שתי מדינות לשני עמים, הטובה לישראל והמבוססת על ערכי-היסוד הלאומיים שלה.

בשנים האחרונות מתברר שצריך להתאמץ הרבה יותר, כדי לשמר את מה שהקימו פה לפנינו. כדי להשיג לכידות לאומית לטווח הארוך, שגשוג והתפתחות במדינה שוויונית

וצודקת, צריך לקבוע גבולות. קודם כל גיאוגרפיים, ואחר כך בכל תחומי חיינו: מוסר, נשיאה בנטל, זכויות יסוד.

אין להיבהל גם מצעדים חד-צדדיים כל עוד הם מקדמים בפועל מציאות של שתי מדינות, ובלבד שיהיו מתואמים באורח הדוק ומבעוד מועד עם הקהילה הבינלאומית, ובראשה ארה"ב.

ולכן, במקביל לחידוש הדיאלוג המדיני ולמיצויו, צריך גם להיערך מבעוד מועד בהיערכות חד-צדדית, קונסטרוקטיבית, שתלויה ביוזמה ובהכרעה ישראלית בלבד. צריך להכין את התשתית לצעדים חד-צדדיים שיביאו להיפרדות מן הפלסטינים וליצירה הדרגתית של מציאות של שתי מדינות לאום. הרי היערכות כזו תשרת, בסופו של דבר, גם היפרדות בהסכם שיושג כתוצאה ממשא-ומתן.

הכותב הוא עו"ד ואל"ם במיל'. יו"ר משותף של תנועת "עתיד כחול לבן" וחוקר בכיר במכון למחקרי בטחון לאומי INSS